

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Тан Фань на тему:
**«Теоретико-практичні та виконавські виміри
дитячого хорового мистецтва України і Китаю
(на прикладі діяльності Сергія Прокопова та Яна Хунняня)»**
на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 —
«Музичне мистецтво» з галузі знань 02 — «Культура і мистецтво»

Публічну презентацію наукових результатів дисертації проведено на
засіданні кафедри історії української та зарубіжної музики Харківського
національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського
«11» березня 2025 року, протокол № 8

Обґрунтування теми. Дисертаційне дослідження спрямоване на глибоке
вивчення теоретико-практичних та виконавських вимірів дитячого хорового
мистецтва в Україні та Китаї.

Актуальність теми дисертації обумовлена відсутністю комплексного
дослідження, яке б охоплювало історичний розвиток дитячого хорового
мистецтва як в Україні, так і в Китаї; необхідністю глибокого вивчення та
систематизації базових теоретичних концепцій, що лежать в основі дитячого
хорового мистецтва; недостатністю висвітлення теоретико-практичних та
виконавських вимірів сучасного дитячого хорового мистецтва; зростаючим
міжнародним інтересом до дитячого хорового мистецтва як важливого елемента
культурної спадщини України та Китаю. Аналіз спеціалізованої літератури й
дисертаційних робіт, у яких висвітлено актуальні питання теорії та історії
дитячого хорового мистецтва, дає підстави констатувати, що цілісного
дослідження, у якому було б систематизовано теоретико-практичні та
педагогічні досягнення майстрів дитячого хорового мистецтва України і
Китаю – С. Прокопова та Я. Хунняня, хорову творчість керованих ними
колективів («Весняні голоси» Харківського обласного палацу дитячої та
юнацької творчості дитячих хорових колективів; Хор Пекінської філармонії)
здійснено не було. Отже, об'єктивна необхідність вивчення дитячого хорового
мистецтва України та Китаю, недостатня теоретична та практична
розробленість проблеми й зумовили вибір теми дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.
Дисертацію виконано на кафедрі історії української та зарубіжної музики Харківського
національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського. Зміст дисертації
відповідає комплексній темі «Історичні обрії сучасного музикознавства»
перспективного тематичного плану кафедри історії української та зарубіжної музики

ХНУМ імені І. П. Котляревського на 2021–2026 роки (протокол № 3 від 28.10.2021 р.). Тему дисертації затверджено на засіданні Вченої ради ХНУМ імені І. П. Котляревського (протокол № 3 від 28.10.2021 р.) та уточнено (протокол № 8 від 27.02.2025 р.).

Мета дослідження – визначити особливості теоретико-практичних та виконавських вимірів дитячого хорового мистецтва України та Китаю, визначивши їхні спільні риси і відмінності.

Об'єктом дослідження є дитяча хорова творчість України та Китаю.

Матеріал дослідження: 1) науково-методичні роботи з проблем дитячого хорового мистецтва С. Прокопова та Я. Хунняня; 2) інформація про творчу діяльність С.Прокопова та Я. Хунняня; про хорові колективи, якими вони керували: дитячий хор «Весняні голоси» Харківського обласного палацу дитячої та юнацької творчості та Хор Пекінської філармонії; 3) хорові твори з репертуару названих колективів; 4) хорові партитури: «Щедрик» М.Леонтович, «Закувала зозуленька» Г.Цицалюк, «Іди, іди дощику» Т.Кравцов, «Зелений шум» з «Хорового зошити» № 3 М.Кармінського, «Благодарение Господу» М.Кармінського, «Agnus Dei» Ж. Бізе, «Ola! O che bon escho!» О. Лассо, «Ad alter le voi dare'ste passete» О.Лассо, «Водяна курка» М.Хонген, «Вісім коней» Се Енкбаяр; 5) відеозаписи майстер-класів Яна Хунняня, виступів дитячого хору «Весняні голоси» Харківського обласного палацу дитячої та юнацької творчості та Хору Пекінської філармонії.

Методи дослідження. З метою вирішення поставлених завдань у дисертації використано методи: *аналітико-систематизуючий* (для конкретизації наукового апарату дослідження та систематизації використаної літератури); *історичний* (при розгляді особливостей розвитку та еволюції дитячого хорового мистецтва України та Китаю); *історико-контекстуальний* (для висвітлення та узагальнення діяльності С.Прокопова та Яна Хунняня; керованих ними колективів у контексті дитячого хорового мистецтва України та Китаю другої половини ХХ ст.); *жанрово-стильовий* (для виявлення пріоритетів репертуарної палітри дитячих хорових колективів «Весняні голоси» та Хору Пекінської філармонії); *музично-виконавський* (для визначення художніх і технічних завдань та моделювання виконавських версій досліджуваних творів); *порівняльний* (для виявлення спільних та відмінних рис науково-практичних та педагогічних надбань двох відомих диригентів; при порівнянні художньо-естетичних засад репертуару хору «Весняні голоси» та Хору Пекінської філармонії); *системний* (для цілісного сприйняття творчих надбань дитячого хорового мистецтва України та Китаю).

Теоретичну базу дослідження становлять ґрунтовні дослідження українських та зарубіжних науковців, зокрема праці з:

- *історії та теорії розвитку дитячого хорового виконавства України та Китаю* (О.Батовська, Н. Белік-Золотарьова, О. Бенч-Шокало, І.Бермес, Є.Бондар, М.Бурбан, Ван Цзяцин, Ван Юйхе, Гуй Цзюньцзе, Л.Долинська, Жень Сюлей, Ю.Іванова; Кайсень Ян, А.Лащенко; Лінь Хай; Лі Шіюань, Лю Фань, Г.Стахович, Лянь Лю, О.Михайличенко; А.Немерко, С.Савенко, Сін Сяоменг, Сюй Дун Гуан, Т.Смирнова, А.Соколова, Сун Цунінь, Тянь Сяобао, Чень Ін, Цяо Банлі, Ян Хуннянь);
- *національних та духовних основ дитячого хорового мистецтва* (О.Бенч-Шокало, І.Бермес, Васильєва О.В., Л.Долинська, М.Пилипчак);
- *специфіки роботи з дитячим хором* (Н.Атамасенко, Н. Бабіченко, Ю.Іванова, Ма Гешунь, Мен Дапен, С. Прокопов, Чжон Вийгуо, Ян Хуннянь);
- *жанрово-стильові засади дитячої хорової музики* (Н.Андрос, Ван Юйхе, Н.Дніпровська, Ю.Іванова, Л.Корній, Н.Корольок, А.Немерко, Л.Пархоменко, Се Дань, Л.Серганюк, А.Терещенко, О.Цуранова, О.Халєєва, Шао Сяоюн, Л.Шегда, П.Шиманський);
- *довідкові, біографічні праці з хорового мистецтва, кіно та відео-матеріали з творчості Яна Хунняня, виступів хору Пекінської філармонії та «Весняні голоси».*

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що у музикознавстві вперше предметом спеціального дослідження стає дитяче хорове виконавство України та Китаю у його системній цілісності. *Вперше* в українському музикознавстві:

- розглянуто і систематизовано особливості розвитку дитячого хорового мистецтва України та Китаю за трьома основними напрямками: історичні аспекти вивчення генезису та розвитку дитячого хорового мистецтва в Україні та Китаї, аналіз впливу культурних та історичних факторів; теоретичний аспект (діяльність С.Прокопова та Я.Хунняня) та практичний вимір (вивчення репертуарних творів дитячих хорів);
- сформульовано базові теоретичні концепції сучасного дитячого хорового виконавства України та Китаю;
- репрезентовано мистецьку та педагогічну діяльність С. Прокопова у динаміці розвитку дитячого хорового виконавства України;
- представлено виконавсько-педагогічні настанови фундатора традицій дитячого хорового виконавства Китаю Яна Хунняня (杨鸿年).
- досліджено динаміку оновлення жанрово-стильової палітри та образно-тематичного спрямування репертуару сучасного дитячого хорового колективу;

- здійснено аналіз репертуарів хору «Весняні голоси» Харківського обласного палацу дитячої та юнацької творчості та Пекінського філармонічного хору;
- визначено жанрово-стильові пріоритети репертуарної політики названих хорових колективів;
- проаналізовано та надано виконавсько-аналітичні спостереження щодо репертуарних творів даних хорових колективів;
- узагальнено досягнення видатних дитячих хорових колективів «Весняні голоси» та Хор Пекінської філармонії на національному та світовому рівнях;
- введено в науковий обіг українського музикознавства нову інформацію про виконавську, педагогічну та творчу діяльність видатного хорового диригента Китаю – Яна Хунняня та керованого ним колективу – Хору Пекінської філармонії.

Набули подальшого розвитку уявлення про зміст дитячого хорового мистецтва в історичному та теоретичному аспектах.

Введено в науковий обіг українського музикознавства нову інформацію про виконавську, педагогічну та творчу діяльність видатного хорового диригента Китаю – Яна Хунняня та керованого ним колективу – Хору Пекінської філармонії.

Введено в науковий обіг українського музикознавства нову інформацію про виконавську, педагогічну та творчу діяльність видатного хорового диригента Китаю – Яна Хунняня та керованого ним колективу – Хору Пекінської філармонії.

Практичне значення отриманих результатів роботи полягає в тому, що узагальнені наукові положення дозволяють розширити уявлення про феномен дитячого хорового виконавства, який відкриває нові межі мистецтва. Представлені матеріали та результати дослідження сприятимуть розширенню горизонту подальших досліджень дитячого хорового мистецтва України та Китаю. Основні положення, матеріали та висновки дисертації можуть бути використані при написанні наукових робіт на відповідну тематику, у виконавській та освітній діяльності хорових диригентів та музикознавців. Крім того, матеріали дисертації можуть сприяти розширенню обсягів знань щодо історії та теорії дитячого хорового мистецтва України та Китаю; допоможуть в практичній діяльності керівників дитячих хорових колективів та навчально-методичній при викладанні дисциплін «Історія хорового виконавства», «Теорія хорового виконавства», «Методика роботи з хором» та ін.

Апробація результатів дослідження. Обговорення дисертації відбувалось на кафедрі історії української та зарубіжної музики ХНУМ

імені І. П. Котляревського. Основні положення та висновки оприлюднені на міжнародних і всеукраїнських науково-творчих та науково-практичних конференціях:

- II Міжнародній науково-практичній конференції «Modern science: concepts, theories and methods of basic and applied research» (Вінниця, Україна ГО «Європейська наукова платформа» та ТОВ «International Centre Corporative Management» Відень, Австрія, 24 грудня 2021 року);
- IX Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Регіональні культурні, мистецькі та освітні практики» (Переяслав, 27-28 квітня 2022 року);
- Міжнародна науково-практична конференція «ХНУМ імені І.П. Котляревського 105 років: звершення та випробування» (Харків, 11-12 жовтня 2022 року);
- VI Міжнародна науково-практична конференція «Диригентсько-хорова освіта: синтез теорії та практики» (Харків, 1-2 листопада 2022 року);
- III Міжнародна науково-творча конференція «Сучасне слово про мистецтво: наука і критика» (Харків, 13-14 лютого 2023 року);
- IX Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики ХХІ століття» (Київ, 11 травня 2023 року);
- VII Міжнародна науково-практична конференція «Диригентсько-хорова освіта: синтез теорії та практики» (Харків, 2-3 листопада 2023 року);
- VIII Міжнародна науково-практична конференція «Диригентсько-хорова освіта: синтез теорії та практики» (Харків, 14-15 листопада 2024 року);
- Міжнародна конференція наукового проєкту «Сучасне слово про мистецтво: наука і критика» (Харків, 13-14 лютого 2024 року; 11-12 лютого 2025 року).

Публікації. За темою дисертації опубліковано 3 статті у спеціалізованих фахових виданнях, рекомендованих і затверджених МОН України:

1. Тан, Фань (2024). Репертуар Пекінського філармонічного хору 80–90-х років ХХ століття: жанрова та стильова панорама. *Слобожанські мистецькі студії*. Харків. Вип. 1 (04). С. 117–121. <https://journals.spu.sumy.ua/index.php/art/article/view/237>

2. Тан, Фань(2023). Сучасне дитяче хорове мистецтво України та Китаю: презентація досвіду майстрів (Сергій Прокопов – Ян Хуннянь). *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*. Харків. Вип. 67. С. 91–106. https://intermusic.kh.ua/vypusk67/problem_67_6_tanfan.pdf

3. Тан, Фань (2022). (2022). Ян Хуннянь (杨鸿年) – фундатор традицій дитячого хорового виконавства Китаю. *Музичне мистецтво і культура*. Одеса. Вип. 34, кн. 1. С. 253–265. <https://music-art-and-culture.com/index.php/music-art-and-culture-journal/article/view/786>

Характеристика особистості здобувача. Тан Фань у 2019 році закінчила Хунанський науково-технічний інститут і одержала ступінь магістра.

Від 8 жовтня 2021 року до 30 вересня 2025 року навчалася в аспірантурі Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського на кафедрі «Історії української та зарубіжної музики», за спеціальністю 025 – «Музичне мистецтво» (науковий керівник – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування Батовська Олена Миколаївна).

Довідка про виконання освітньо-наукової програми А25 № 015, видана 03 лютого 2025 року, підтверджує успішне виконання всього об'єму навчання.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана українською мовою з правильним вживанням лінгвістичної та спеціальної термінології. Стиль викладених в дисертації матеріалів дослідження – науковий.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності. Під час виконання дисертації здобувач дотримувалася принципів академічної доброчесності. За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації.

Як результат попередньої експертизи дисертації Тан Фань у межах публічної презентації наукових результатів дисертації, проведеної на засіданні кафедри історії української та зарубіжної музики Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського «11» березня 2025 року (протокол № 8) та повноти основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Дисертація Тан Фань «**Теоретико-практичні та виконавські виміри дитячого хорового мистецтва України і Китаю (на прикладі діяльності Сергія Прокопова та Яна Хунняня)**», представлена на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 - Музичне мистецтво є ґрунтовним, самостійним, завершеним науковим дослідженням, що має наукову новизну, теоретичне та практичне значення отриманих результатів, її зміст відповідає спеціальності 025 - Музичне мистецтво. Визначені мета та завдання повністю розв'язані, основні положення дисертації обґрунтовують наукову новизну.

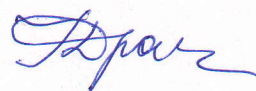
Обсяг та структура дисертації відповідають вимогам, що висуваються до дисертацій на ступінь доктора філософії. Результати дисертації пройшли апробацію на 10 науково-практичних конференціях; основні положення відображено у 3 одноосібних наукових публікаціях.

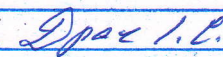
2. Викладене дозволяє дійти висновку, що дисертація Тан Фань «Теоретико-практичні та виконавські виміри дитячого хорового мистецтва України і Китаю (на прикладі діяльності Сергія Прокопова та Яна Хунняня)» має теоретичну, практичну значущість, наукову новизну; її результати можуть бути запроваджені до науково-теоретичної та практичної сфер музичного мистецтва України. Дисертація, подана на здобуття ступеня доктора філософії, відповідає вимогам, передбаченим пунктами 10 та 11 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами), та може бути представлена у разовій спеціалізованій вченій раді для присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» галузі знань 02 - «Культура і мистецтво».

3. Рекомендувати дисертацію Тан Фань «Теоретико-практичні та виконавські виміри дитячого хорового мистецтва України і Китаю (на прикладі діяльності Сергія Прокопова та Яна Хунняня)» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді для присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» галузі знань 02 - «Культура і мистецтво». Результати дисертаційного дослідження обговорено і схвалено на публічній презентації наукових результатів дисертації, яку було проведено на засіданні кафедри історії української та зарубіжної музики Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського.

Головуюча на публічній презентації наукових результатів дисертації:

доктор мистецтвознавства, професор,
завідувач кафедри історії
української та зарубіжної музики

 І. С. ДРАЧ

ПІДПИС
ЗАСВІДЧУЮ
Нач. загального відділу ХНУМ
14 03 2025 р. Підпис